

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Кафедра спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

Виробнича (переддипломна) педагогічна практика

напряму підготовки 6.010105 «Корекційна освіта (логопедія)»
(шифр і назва напряму підготовки)

Спеціальність _____
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення Інститут людини
(назва інституту, факультету, відділення)

2016 – 2017 навчальний рік

за напрямом підготовки 6.010105 «Корекційна освіта (Логопедія)»

Розробники:

Олена Валеріївна Мартинчук, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка;

Тетяна Василівна Мельніченко, викладач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Протокол від “30” серпня 2016 року №1

Завідувач кафедри _____

О.В.Мартинчук

Розподіл годин звірено з робочим планом. Структура типова.

Заступник директора Інституту людини _____

Н. А. Клішевич

ЗМІСТ

- I. Пояснювальна записка
- II. Опис пропедевтичної педагогічної практики
- III. Зміст і завдання виробничої (переддипломної) педагогічної практики в логопедичних групах спеціального дошкільного навчального закладу
  - Змістовий модуль I.* Ознайомлення з роботою логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу
  - Змістовий модуль II.* Вивчення особливостей розвивального середовища логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу
  - Змістовий модуль III.* Навчально-виховна та корекційно-розвивальна робота студента-практиканта
- IV. Навчально-методична карта з курсу «Виробнича (переддипломна) педагогічна практика»
- V. Календарний розподіл завдань практики (орієнтовний)
- VI. Завдання для самостійної роботи
- VII. Картка самостійної роботи
- VIII. Індивідуальне навчально-дослідне завдання
- IX. Система поточного та підсумкового контролю
- X. Методичне забезпечення
- XI. Перелік звітної документації
- XII. Рекомендована література
- XIII. Додатки

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з пропедевтичної педагогічної практики є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану для напряму підготовки «Корекційна освіта. Логопедія» денної форми навчання.

Ця практика є неперервною складовою частиною процесу підготовки фахівців зі спеціальності 6.010105 "Дефектологія. Логопедія" у вищих навчальних закладах. Вона займає важливе місце в системі професійної підготовки майбутніх логопедів.

Виробнича (переддипломна) педагогічна практика проводиться на четвертому курсі з **метою** поглиблення теоретичних та практичних фахових (логопедичних та психолого-педагогічних) знань й умінь, ознайомлення з видами та способами діяльності вихователя логопедичної групи та логопеда спеціального дошкільного навчального закладу, закріплення практичних навичок корекційно-розвивальної роботи, спрямованої на вивчення мовленнєвого розвитку дошкільника з порушеннями мовлення та психолого-педагогічних особливостей в умовах проведення різноманітних навчально-розвивальних занять, ігор та спеціального тестування.

Програма виробничої (переддипломної) педагогічної практики визначає обсяги знань і умінь, якими повинен опанувати бакалавр зі спеціальності «Корекційна освіта (логопедія)» відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики; алгоритми вивчення навчального матеріалу дисциплін «Логопедія», «Логопсихологія», «Психолого-педагогічна діагностика та відбір у спеціальні заклади», «Спецметодика розвитку мовлення», «Спецметодика дошкільного виховання», «Спецметодика формування елементарних математичних уявлень» та вміщує необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання професійно-практичних досягнень студентів.

Мета практики – ознайомити студентів-практикантів із специфікою діяльності спеціального дошкільного навчального закладу, умовами і способами організації освітнього процесу в логопедичних групах; функціональними обов'язками вихователя та логопеда логопедичної групи; формувати практичні навички та уміння психолого-педагогічного і логопедичного обстеження дітей з порушеннями мовлення, проведення навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з дітьми дошкільного віку з порушеннями мовлення різного генезу.

Основні завдання виробничої (переддипломної) педагогічної практики:

1. поглиблення теоретичних та практичних фахових (логопедичних та психологічних, педагогічних) знань й умінь з вивчених дисциплін;
2. формування практичних умінь та навичок в професійній діяльності;
3. ознайомлення з системою навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботами в спеціальному дошкільному навчальному закладі;
4. ознайомлення з видами та способами діяльності вихователя логопедичної групи та логопеда спеціального дошкільного навчального закладу;
5. формування вміння використовувати комунікативні методи і прийоми в навчально-виховній та корекційно-розвивальній роботі дошкільниками з тяжкими порушеннями мовлення;
6. формування практичних умінь та навичок проведення педагогічного та психологічного обстеження дошкільнят з тяжкими порушеннями мовлення;

7. формування практичних умінь та навичок з обстеження стану мовлення дітей дошкільного віку із тяжкими порушеннями мовлення;

8. формування практичних умінь та навичок проведення виховного заходу в логопедичній групі спеціального дошкільного навчального закладу;

9. формування професійної мотивації майбутнього логопеда, стимулювання бажання працювати з дітьми, які мають тяжкі порушення мовлення;

10. виховання у студентів інтересу до майбутньої професії.

Виробнича (переддипломна) педагогічна практика спрямована на формування у студентів наступних компетенцій.

- **Соціально-особистісних:**

- розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей;
- здатність учитися;
- креативність, здатність до системного мислення;
- адаптивність і комунікабельність;
- наполегливість у досягненні мети;
- здатність турбуватися про якість виконуваної роботи.

- **Загальнонаукових:**

- базових уявлень про основи педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості;
- базових знань в галузі, необхідних для освоєння загальнопрофесійних дисциплін.

- **Інструментальних:**

- здатність до письмової та усної комунікації рідною мовою;
- навички управління з інформацією;
- дослідницькі навички.

- **Професійних:**

- базових уявлень про категорії осіб з порушеннями психофізичного розвитку, які є суб'єктами корекційної освіти; розуміння значення комплексного підходу у наданні корекційних освітніх послуг;
- володіння методами спостереження порушень психофізичного розвитку;
- сучасні уявлення про принципи організації, навчально-методичного забезпечення, та механізми практичної роботи з особами, які мають порушення психофізичного розвитку;
- базові уявлення про закономірності, історичні та сучасні досягнення практичної роботи з особами, які мають порушення психофізичного розвитку;
- здатність реалізувати роботу відповідно до вимог охорони праці;
- здатність до ділової комунікації у професійній сфері;
- сучасних уявлень про напрями, зміст, методи, засоби, форми корекційної допомоги особам з порушеннями психофізичного розвитку.

- **Спеціалізованих професійних:**

- сучасними уявленнями про принципи організації, навчально-методичного забезпечення та механізми практичної роботи з особами, які мають порушення психофізичного розвитку;

- здатністю застосовувати основні теоретичні та практичні методи аналізу та оцінки стану психофізичного розвитку осіб, які потребують корекційних освітніх послуг;
- уявленнями про зміст корекційної роботи з різними групами осіб з психофізичними порушеннями та диференційованими методами корекційно-компенсаторної, реабілітаційної, розвивальної, попереджувальної роботи з ними в спеціальному дошкільному навчальному закладі;
- налагодженням педагогічного контакту із дошкільниками із тяжкими порушеннями мовлення;
- умінням спостерігати та відмічати особливості психофізичного розвитку дошкільниками, які проявляються під час проведення занять, різноманітних ігор, режимних моментів, тощо;
- умінням складати психолого-педагогічну характеристику на дошкільника із тяжкими порушенням мовлення;
- організацією індивідуальної та групової роботи з дітьми під час навчальних та індивідуальних занять в спеціальному дошкільному навчальному закладі;
- умінням здійснювати обстеження мовлення дитини за індивідуальною мовленнєвою картою у відповідності до клінічної форми порушення мовлення;
- умінням аналізувати дані логопедичного обстеження та правильно робити логопедичні заключення;
- умінням правильно оформлювати необхідну логопедичну та звітну документацію практики.

Вид та термін проходження практики.

Виробнича (переддипломна) педагогічна практика студентів IV курсу триває протягом 7 семестру за таким графіком: 7 тижнів без відриву від навчання: 1 д/т, 2 тижні - 2 д/т (11 відвідувань спеціального дошкільного навчального закладу) та 3 тижні з відривом від навчання (15 відвідувань спеціального дошкільного навчального закладу). У відповідності з метою та завданнями практики студенти знаходяться на місцях вихователя логопедичної групи та асистента логопеда спеціального дошкільного навчального закладу.

База проведення практики.

Виробнича (переддипломна) педагогічна практика проводиться в дошкільному навчальному закладі № 250 комбінованого типу; дошкільному навчальному закладі № 95 комбінованого типу; дошкільному навчальному закладі № 485 комбінованого типу м. Києва (зі спеціальними групами для дітей з тяжкими порушеннями мовлення); дошкільному навчальному закладі № 323 для дітей з тяжкими порушеннями мовлення м. Києва.

Головною вимогою відбору спеціальних дошкільних навчальних закладів є високий професійний рівень спеціалістів, творча атмосфера в педагогічному колективі, висока трудова дисципліна та уважне і дбайливе ставлення до дітей з тяжкими порушеннями мовлення.

Організація практики.

Керівництво виробничою (переддипломною) педагогічною практикою в спеціальних дошкільних навчальних закладах здійснюють керівники-методисти – викладачі кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти.

Виробнича (переддипломна) педагогічна практика розпочинається з проведення *установчої конференції*, під час якої студентів знайомлять з терміном проведення

практики, з метою, завданнями та змістом; даються зразки звітної документації та деякі методичні поради щодо складання індивідуального плану пропедевтичної практики, ведення щоденника, вивчення спеціальної літератури.

По закінченню строку проходження виробничої (переддипломної) педагогічної практики проводиться **заклучна звітна конференція**. На конференції перед студентами виступає інститутський керівник практики та групові керівники-методисти.

II. ОПИС ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика практики
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 0101 «Педагогічна освіта»	Нормативна
	Напрямок підготовки 6.010105 «Корекційна освіта (Логопедія)»	
Загальна кількість годин за семестр – 216		Рік підготовки
		4-й
		Семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: 8 год.; установча конференція – 2 год.; звітна конференція – 2 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»	Вид контролю:
		<u>залік.</u>

III. ЗМІСТ І ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ) ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЛОГОПЕДИЧНИХ ГРУПАХ СПЕЦІАЛЬНОГО ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Змістовий модуль 1.

Ознайомлення з роботою логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу

- вивчення умов діяльності логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу;
- участь у бесідах із директором спеціального дошкільного навчального закладу, вихователем-методистом, вихователем, вчителем-логопедом, помічником вихователя, музичним керівником, інструктором з фізичного виховання з метою ознайомлення з особливостями освітнього процесу в логопедичній групі;
- складання індивідуального плану студента-практиканта на період педагогічної практики;
- ознайомлення з документацією педагогічної практики та вимогами щодо її ведення;
- ознайомлення з планом освітньої роботи в різних вікових групах, документацією вихователя, логопеда в закріпленій за студентом групі.

Примітка. Студент-практикант веде щоденник педагогічної практики, який перевіряється вихователем, помічником вихователя або логопедом кожного дня і ним завіряється (ставить підпис). В щоденнику відображається робота студента-практиканта згідно індивідуального плану, складеного на початку практики.

Змістовий модуль II.

Вивчення особливостей розвивального середовища логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу

- ознайомлення зі специфікою освітнього процесу в логопедичних групах спеціального дошкільного навчального закладу;
- ознайомлення з особливостями розподілу обов'язків між вихователем логопедичної групи, помічником вихователя і логопедом; особливостями професійного співробітництва різних фахівців (вихователя-методиста, вихователя, логопеда, психолога, музичного керівника, інструктора з фізичного виховання тощо) у процесі забезпечення ефективної навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з дитиною із тяжкими порушеннями мовлення;
- аналіз змісту і структури розвивального середовища логопедичної групи: обладнання, добір дидактичного матеріалу (демонстраційного та роздаткового), його відповідності педагогічним, психічним і гігієнічним вимогам;
- аналіз змісту і структури логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу: ресурси, наявність спеціалістів, які опікуються дітьми з тяжкими порушеннями мовлення, матеріально-технічне забезпечення дошкільної установи, обладнання, його відповідність особливими потребам дітей із тяжкими порушеннями мовлення;
- ознайомлення з планами навчально-виховної роботи вихователя, логопеда;
- вивчення інформаційних матеріалів групи і дошкільного закладу для батьків дітей

з тяжкими порушеннями мовлення.

Змістовий модуль III.

Навчально-виховна та корекційно-розвивальна робота студента-практиканта

- освітньо-виховна робота студента-практиканта у ролі вихователя логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу та асистента логопеда;
- проведення студентами-практикантами фрагментів життєдіяльності дітей у парі з вихователем та логопедом, їх аналіз та самоаналіз;
- виготовлення наочно-дидактичного обладнання для психолого-педагогічного та логопедичного обстеження дитини дошкільного віку із тяжкими порушеннями мовлення;
- проведення психолого-педагогічного обстеження двох дітей дошкільного віку із тяжкими порушеннями мовлення з метою складання на неї психолого-педагогічної характеристики;
- проведення логопедичного обстеження дитини дошкільного віку із тяжкими порушеннями мовлення з метою заповнення мовленнєвої карти;
- залучення студентів-практикантів до активної участі у діяльності групи і спеціального дошкільного навчального закладу;
- самостійне проведення студентами-практикантами виховного заходу групи, здійснення його аналізу та самоаналізу;
- участь у громадському житті педагогічного колективу логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу.

IV. Навчально-методична карта з курсу «Виробнича (переддипломна) педагогічна практика»

Модулі	Змістовий модуль I.			Змістовий модуль II.				
Назва модуля	Ознайомлення з роботою логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу			Вивчення особливостей розвивального середовища логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу				
Відвідування	1	2	3	4	5	6	7	8
	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Вид роботи								
Самост. робота	Вивчення умов діяльності логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу	Складання індивідуального плану роботи студента-практиканта	Ознайомлення з плануванням навчально-виховної роботи в логопедичній групі спеціального дошкільного навчального закладу	Вивчення умов та способів організації навчально-виховного процесу в логопедичній групі спеціального дошкільного навчального закладу	Вивчення освітнього середовища дошкільного навчального закладу	З'ясування особливостей розподілу обов'язків між різними фахівцями в логопедичній групі спеціального дошкільного навчального закладу	Визначення ролі і місця кожного фахівця забезпеченні корекційно-спрямованого навчально-виховного процесу в логопедичній групі спеціального дошкільного навчального закладу	Вивчення психолого-педагогічних особливостей взаємодії вихователя, помічника вихователя та логопеда з сім'єю
	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
ІНДЗ	30 балів (здається наприкінці курсу)							
Підсумк. контр.	залік							
	$K = 236 : 100 = 2,36$							

Модулі	Змістовий модуль III.								
Назва модуля	Навчально-виховна та корекційно-розвивальна робота студента-практиканта								
Відвідування	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Вид роботи	1. Психолого-педагогічна характеристика на дошкільнят з тяжкими порушеннями мовлення (2 шт.) – 20 балів 2. Мовленнєва карта дошкільника -10 балів								
Самост. робота	Конспекти фрагментів уроків, індивідуальних корекційно-розвивальних занять, дидактичних ігор тощо	Конспекти фрагментів індивідуальних занять, дидактичних ігор	Портфоліо «Методики для діагностики дітей молодшого шкільного віку», психолого-педагогічна характеристика на одну дитину з порушенням психофізичного розвитку	Конспект дидактичної- та сюжетно-рольової гри, звітна документація	Конспект виховного заходу, звітна документація				
	5 балів	5 балів	15 балів	10 балів	10 балів				
ІНДЗ	30 балів (здається наприкінці курсу)								
Підсумк. контр.	залік								
	$K = 236 : 100 = 2,36$								

Модулі	Змістовий модуль III.								
Назва модуля	Навчально-виховна та корекційно-розвивальна робота студента-практиканта								
Відвідування	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Вид роботи	1. Проведення виховного заходу – 10 балів 2. Захист результатів педагогічної практики (колективна презентація) – 10 балів								
Самост. робота	Конспекти фрагментів логопедичних занять, звітна документація	Конспект логопедичного заняття, дидактичний матеріал до заняття, звітна документація		Портфоліо «Методика логопедичного обстеження дітей молодшого шкільного віку з порушенням мовлення», заповнена мовленнєва карта на одну дитину з порушенням мовлення		Конспект консультації, звітна документація		Конспект консультації, звітна документація	
	10 балів	5 балів		15 балів		5 балів		10 балів	
ІНДЗ	30 балів (здається наприкінці курсу)								
Підсумк. контр.	залік								
	$K = 236 : 100 = 2,36$								

IV. КАЛЕНДАРНИЙ РОЗПОДІЛ ЗАВДАНЬ ПРАКТИКИ (ОРІЄНТОВНИЙ)

Зміст педагогічної практики орієнтовно розподіляється таким чином:

1 день

Знайомство з системою роботи спеціального дошкільного навчального закладу для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, логопедичної групи зокрема, матеріально-технічним і методичним забезпеченням закладу.

Бесіда з завідувачем, вчителем-методистом про специфіку навчально-виховної роботи в спеціальному дошкільному навчальному закладі.

Закріплення студентів за групами. Знайомство з педагогічним колективом. Обговорення можливої участі студентів-практикантів у роботі педагогічного колективу на період педагогічної практики.

Складання індивідуального плану студента-практиканта на період виробничої (переддипломної) педагогічної практики.

Бесіда з вихователем, помічником вихователя, логопедом, знайомство з дітьми, встановлення комунікації з дітьми, які мають тяжкі порушення мовлення, з метою вивчення індивідуальних особливостей цих дітей.

2-8 дні

Ознайомлення з документацією вихователя, логопеда, режимом дня.

Ознайомлення зі змістом і структурою розвивального середовища в логопедичній групі: обладнання групової кімнати та кімнати для відпочинку, наочно-дидактичні матеріали (демонстраційні та роздаткові), обладнання ігрової зони.

Ознайомлення з середовищем та специфікою функціонування логопедичної групи дошкільного закладу. Аналіз ресурсів (матеріальних, людських), які використовуються для ефективного навчання, виховання і розвитку дітей дошкільного віку із тяжкими порушеннями мовлення.

Ознайомлення з особливостями освітнього процесу у закріпленій логопедичній групі у першу і другу половини дня.

Вивчення способів організації навчально-виховного процесу в логопедичній групі, розподілу обов'язків між вихователем і помічником вихователя, ознайомлення з функціональними обов'язками вихователя логопедичної групи і логопеда цієї групи, особливостями професійного співробітництва різних фахівців (вихователя, логопеда, психолога, музичного керівника, інструктора з фізичного виховання) у процесі забезпечення ефективної навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи із дитиною з тяжкими порушеннями мовлення.

Спостереження за роботою вихователя, помічника вихователя, логопеда, психолога, музичного керівника, інструктора з фізичного виховання логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу; ознайомлення з проведенням різних режимних моментів, з організацією ігрової діяльності дітей дошкільного віку із тяжкими порушеннями мовлення.

Підготовка методичного і дидактичного забезпечення для психолого-педагогічного обстеження двох дошкільників з тяжкими порушеннями мовлення.

Підготовка схем психолого-педагогічної характеристики дитини.

Розробка плану проведення виховного заходу, дидактичної та сюжетно-рольової гри на розвиток мовлення із закріпленою групою за практикантом.

9-19 дні

Участь у проведенні фрагментів організації життєдіяльності на посаді вихователя (процесів життєдіяльності, фрагментів групових та фронтальних занять, індивідуальних корекційних занять, прогулянки тощо). Студенти самостійно працюють вихователем, виконуючи всі, передбачені планом, завдання, спостерігають за роботою вихователя групи, діяльністю дітей, самостійно проводять пробні заняття з різних розділів програми, організовують і проводять ігри з дітьми.

Паралельно, студенти-практиканти організовують загальні заходи для дошкільнят із тяжкими порушеннями мовлення (бесіди, екскурсії, літературні читання, тематичні, свята: День іменинника, Свято весни, Свято мам, конкурси, ляльковий театр).

Проведення навчально-розвивальних занять та ігор з дітьми з метою їх педагогічного та психологічного обстеження; складання психолого-педагогічної характеристики на двох дошкільників із тяжкими порушеннями мовлення.

Обговорення результатів спостереження навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з вихователем, помічником вихователя, логопедом, психологом, музичним керівником, інструктором з фізичного виховання логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу та їх висвітлення у щоденному плані роботи студента-практиканта.

Проведення виховного заходу, дидактичної та сюжетно-рольової гри на розвиток мовлення у закріпленій за практикантом групою.

Студенти-практиканти беруть активну участь у роботі з батьками: проводять групові та індивідуальні консультації, поповнюють новими матеріалами куточки для батьків, виступають перед ними з повідомленнями про єдність вимог у виховній роботі дитячого садка і сім'ї.

Складання конспектів фрагментів організації життєдіяльності (плани пробних та контрольних занять) дітей в першу і другу половини дня, узгодження їх з вихователем, помічником вихователя, логопедом закріпленої групи та затвердження керівником практики.

Студенти-практиканти самостійно проводять контрольні заняття та режимні моменти з різних розділів програми, виконуючи обов'язки вихователя логопедичної групи.

20-25 дні

Спостереження за роботою логопеда.

Участь у проведенні фрагментів логопедичних занять в парі з вчителем-логопедом.

Розробка навчально-розвивальних занять та ігор з метою логопедичного обстеження дошкільників із тяжкими порушеннями мовлення; підготовка схеми індивідуальної мовленнєвої картки на дитину та проведення логопедичного обстеження.

Розробка конспектів пробних логопедичних занять (1 заняття індивідуального та 1 заняття групового характерів), узгодження їх з логопедом закріпленої групи та затвердження керівником практики або викладачем навчальної дисципліни «Логопедія».

Проведення пробних корекційно-розвивальних (логопедичних) занять під контролем логопеда.

26 день – оформлення звітної документації. Підготовка звіту про проходження практики (у формі презентації від групи студентів, які походили практику в одній логопедичній групі).

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Вивчити і описати умови діяльності логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу.
2. Скласти індивідуальний план роботи студента-практиканта.
3. Вивчити і проаналізувати види планування навчально-виховної роботи в логопедичній групі спеціального дошкільного навчального закладу.
4. Вивчити і описати умови та способи організації навчально-виховного процесу в логопедичній групі спеціального дошкільного навчального закладу.
5. Вивчити і проаналізувати освітнє середовище спеціального дошкільного навчального закладу (матеріальні, кадрові ресурси) згідно вимог, визначених у літературі.
6. Вивчити, проаналізувати і описати особливості міждисциплінарної взаємодії різних фахівців (вихователя, помічника вихователя, логопеда, психолога, музичного керівника, інструктора з фізичного виховання, тощо) в логопедичній групі спеціального дошкільного навчального закладу.
7. Визначити і описати роль і місце кожного фахівця в забезпеченні корекційно-спрямованого навчально-виховного процесу в логопедичній групі спеціального дошкільного навчального закладу.
8. Вивчити, проаналізувати і описати психолого-педагогічні особливості взаємодії вихователя, помічника вихователя та логопеда з сім'єю.
9. Підготуватись до організації елементів корекційно-спрямованого навчально-виховного процесу у парі з вихователем (написати конспект, дібрати дидактичний матеріал).
10. Підготуватись до організації корекційно-спрямованого навчально-виховного процесу у парі з логопедом (написати конспект, дібрати дидактичний матеріал).
11. Підготуватись до самостійного проведення виховного заходу (написати конспект, підготувати наочний матеріал).
12. Підготуватись до самостійного проведення дидактичної та сюжетно-рольової гри (написати конспект, підготувати наочний матеріал).
13. Підготуватись до самостійного проведення пробного індивідуального та групового логопедичних занять (написати конспект, дібрати дидактичний матеріал).
14. Підготуватись до психолого-педагогічного обстеження двох дітей з тяжкими порушеннями мовлення (дібрати методики і стимульний матеріал).
15. Підготуватись до логопедичного обстеження дошкільника з тяжкими порушеннями мовлення (дібрати дидактичний і мовленнєвий матеріал для обстеження).
16. Підготуватись до самостійного проведення індивідуальної консультації з батьками (написати конспект).
17. Оформити залікову документацію.

VI. КАРТКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

Змістовий модуль	Академічний контроль	Бали	Тер-мін виконання (дні) Орієнтовно
Змістовий модуль I. Ознайомлення з роботою логопедичної групи спеціального дошкільного			

навчального закладу			
1. Вивчення умов діяльності логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу	Опис у щоденнику студента	5	1
2. Складання індивідуального плану роботи студента-практиканта	Індивідуальний план студента-практиканта, звітна документація	5	1
3. Ознайомлення з плануванням навчально-виховної роботи в логопедичній групі спеціального дошкільного навчального закладу	Аналіз у щоденника студента – практиканта	5	1
Змістовий модуль II.			
Вивчення особливостей розвивального середовища логопедичної групи спеціального дошкільного навчального закладу			
4. Вивчення умов та способів організації навчально-виховного процесу в логопедичній групі спеціального дошкільного навчального закладу	Опис і аналіз в щоденнику студента-практиканта	5	2-8
5. Вивчення освітнього середовища дошкільного навчального закладу (матеріальні, кадрові ресурси).	Опис і аналіз в щоденнику студента-практиканта	5	2-8
6. З'ясування особливостей розподілу обов'язків між різними фахівцями (вихователя, помічника вихователя, логопеда, психолога, музичного керівника, інструктора з фізичного виховання, тощо) в логопедичній групі спеціального дошкільного навчального закладу	Опис і аналіз в щоденнику студента-практиканта	5	2-8
7. Визначення ролі і місця кожного фахівця забезпеченні корекційно-спрямованого навчально-виховного процесу в логопедичній групі спеціального дошкільного навчального закладу	Опис і аналіз в щоденнику студента-практиканта	5	2-8
8. Вивчення психолого-педагогічних особливостей взаємодії вихователя, помічника вихователя та логопеда з сім'єю.	Опис і аналіз в щоденнику студента-практиканта	5	2-8
Змістовий модуль III.			
Навчально-виховна та корекційно-розвивальна робота студента-практиканта			
9. Підготовка до організації і проведення елементів корекційно-спрямованого навчального-виховного процесу учнів у парі з вихователем.	Конспекти фрагментів уроків (індивідуальна робота студента з дитиною з використанням методів і прийомів диференційованого викладання та оцінювання), індивідуальних корекційно-розвивальних занять, дидактичних ігор тощо, дидактичний	5	9-19

	матеріал		
10. Підготовка до організації і проведення фрагментів корекційно-спрямованого навчального-виховного процесу дошкільнят з тяжкими порушеннями мовлення у парі з логопедом.	Конспекти фрагментів індивідуальних занять, дидактичних ігор, дидактичний матеріал	5	9-19
11. Добір діагностичних методик і дидактичного матеріалу для психолого-педагогічного обстеження дитини з тяжкими порушеннями мовлення.	Портфоліо «Методики для діагностики дітей молодшого шкільного віку» (опис застосованих діагностичних методик, дидактичний матеріал до них), психолого-педагогічна характеристика на одну дитину з порушенням психофізичного розвитку.	15	9-19
12. Підготовка до самостійного проведення дидактичної та сюжетно-рольової гри (написати конспект, підготувати наочний матеріал).	Конспект дидактичної-та сюжетно-рольової гри, звітна документація	10	9-19
13. Складання конспекту виховного заходу для класу і підготовка до його проведення.	Конспект виховного заходу, звітна документація	10	9-19
14. Підготовка до організації і проведення пробного індивідуального та групового логопедичних занять.	Конспекти фрагментів логопедичних занять, звітна документація	5	20-25
15. Складання конспекту логопедичного заняття і підготовка до проведення логопедичного заняття (виготовлення і добір дидактичного матеріалу).	Конспект логопедичного заняття, дидактичний матеріал до заняття, звітна документація	10	20-25
16. Підготовка до логопедичного обстеження.	Портфоліо «Методика логопедичного обстеження дітей молодшого шкільного віку з порушенням мовлення» (опис методики, дидактичний матеріал для обстеження), заповнена мовленнєва	15	20-25

	карта на одну дитину з порушенням мовлення.		
17. Підготовка до самостійного проведення індивідуальної консультації з батьками (написання конспекту).	Конспект консультації, звітна документація	5	9-19
18. Оформлення залікової документації	Звітна документація, презентація	10	26
		<i>Разом: 130 балів</i>	

VII. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Виготовлення наочно-дидактичного матеріалу (обладнання) для обстеження і розвитку мовлення дітей дошкільного віку з важкими порушеннями мовлення (дидактичний матеріал для обстеження мовлення, дидактична гра для розвитку мовлення, обладнання для логопедичних занять інноваційного змісту, дидактичний інструментарій на розвиток дихання, артикуляційної чи дрібної моторики, пошиття ляльок для лялькового театру тощо).

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Відповідність мети і змісту	5 балів
2.	Оригінальність	5 балів
3.	Естетичність	5 балів
4.	Педагогічна цінність	5 балів
5.	Варіативність виконання	5 балів
6.	Презентація	5 балів
Разом		30 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ (науково – методичне дослідження)

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	28-30	Відмінно
Достатній	22-27	Добре
Середній	15-20	Задовільно
Низький	0-14	Незадовільно

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Теоретично-практичні досягнення студентів-практикантів оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня теоретичних знань, професійних умінь та навичок.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у

національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл.8.1.

Таблиця 8.1

**Оцінювання професійно-практичних досягнень
студентів-практикантів**

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування педагогічної практики (26 днів)	26
2.	Самостійна робота студента	130
3.	ІНДЗ	30
4.	Психолого-педагогічна характеристика на дошкільнят з тяжкими порушеннями мовлення (2 шт.)	20
5.	Мовленнєва карта дошкільника	10
6.	Проведення виховного заходу	10
7.	Захист результатів педагогічної практики (колективна презентація)	10
Разом		236

$$K = 2,36:100 = 2,36$$

Для оцінювання професійно-практичних досягнень студентів-практикантів застосовуються методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- **Методи письмового контролю:** аналіз, звіт.
- **Методи самоконтролю:** самоаналіз

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл.

**Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки
ECTS**

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 68	«задовільно»	E
69 – 74		D
75 – 89	«добре»	C
82 – 89		B
90 – 100	«відмінно»	A

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента-практиканта у процесі психолого-педагогічних спостережень, індивідуально-пошукової роботи і самостійної роботи.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 5.

Під час зарахування пропедевтичної педагогічної практики керівник-методист враховує:

- повноту виконання передбаченого програмою практики обсягу завдань;
- дисциплінованість студента, його ставлення до роботи;
- уміння застосовувати на практиці отримані в процесі навчання теоретичні знання;
- уміння провести психолого-педагогічне та логопедичне обстеження дитини;
- уміння провести виховний захід з групою дітей;
- уміння провести індивідуальне та групове логопедичне заняття;
- якість оформлення звітної документації та своєчасність у подачі груповому керівнику-методисту.

Загальні критерії оцінювання професійно-практичних досягнень студентів-практикантів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Виконано повний обсяг програми навчальної педагогічної практики та індивідуального плану студента-практиканта. Успішна презентація звіту і звітної документації; активне креативне включення в навчально-виховний процес; творчий підхід до написання і проведення конспекту виховного заходу і логопедичного заняття, правильне оформлення психолого-педагогічної характеристики та мовленнєвої карти, виготовлено наочно-дидактичний матеріал, який відповідає педагогічним і гігієнічним вимогам.
«добре»	Виконаний повний обсяг програми навчальної педагогічної практики, індивідуальний план студента-практиканта; під час оформлення психолого-педагогічної характеристики та мовленнєвої карти допущені незначні помилки. Невпевнена презентація звіту і звітної документації. Наочний дидактичний матеріал потребує довершення.
«задовільно»	Виконано обсяг програми педагогічної практики та індивідуального плану студента-практиканта; включення студента-практиканта у навчально-виховний процес дітей дошкільного віку відбувалося за вимогою педагога або керівника практики; поверхнева підготовка до проведення психолого-педагогічного та логопедичного обстеження, виховного заходу; нечітка презентація звіту і звітної документації, яка може бути доопрацьована з допомогою викладача.
«незадовільно»	Не виконаний обсяг програми педагогічної практики та індивідуального плану студента-практиканта; відсутність інтересу до включення у навчально-виховний процес; представлена звітна документація не відповідає вимогам. ІНДЗ не виконано. Студент-практикант не спроможний до виконання фахової діяльності.

ІХ. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

- робоча програма пропедевтичної педагогічної практики;
- план психолого-педагогічного обстеження дошкільника та діагностичні методики;
- схема мовленнєвої картки;
- навчальні посібники.

Х. ПЕРЕЛІК ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

1. Характеристика студента-практиканта (в паперовому варіанті) з підписом директора, вихователя, помічника вихователя, логопеда і печаткою спеціального дошкільного навчального закладу.
2. Індивідуальний план виробничої (переддипломної) педагогічної практики.
3. Щоденник, в якому фіксується організація та зміст навчально-виховної роботи в логопедичній групі спеціального дошкільного навчального закладу, а саме: місце проходження педпрактики (№ ДНЗ, група); список дітей групи (вказати діагнози дітей з тяжкими порушеннями мовлення, зокрема й логопедичні), режим дня дітей; календарний план занять вихователя на тиждень, тематичний та перспективні плани вихователя на період практики; розклад занять логопеда, графік індивідуальної та групової роботи з дітьми, спостереження за педагогічною діяльністю вихователя, помічника вихователя, логопеда, конспекти навчально-розвивальних занять та ігор (мін 4-х пробних занять з будь-якого розділу навчальної програми, 2-х обов'язкових занять з розвитку мови та формування елементарних математичних уявлень; 2-х пробних логопедичних занять).
4. Психолого-педагогічна характеристика на двох дошкільнят з тяжкими порушеннями мовлення.
5. Індивідуальна картка обстеження мовлення дошкільника з тяжкими порушеннями мовлення (мовленнєва картка, дидактичний матеріал).
6. Звіт про проведений виховного заходу (конспект заходу, дидактичний матеріал, фотозвіт з дозволу адміністрації закладу).
7. Звіт про проведення індивідуальної консультації з батьками (конспект заходу, фотозвіт).
8. Конспекти проведених 2-х контрольних навчально-виховних занять з розвитку мови та формування елементарних математичних уявлень, дидактичний матеріал.
9. ІНДЗ.
10. Звіт про проведення дидактичної та сюжетно-рольової гри на розвиток мовлення (конспект заходу, дидактичний матеріал, фотозвіт з дозволу адміністрації закладу).
11. Звіт про педагогічну практику.
12. Презентація роботи студентів-практикантів (одна на групу) - на звітну конференцію.

ХІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гегелия Н.А. Исправление произношения у школьников и взрослых: Пособие для логопеда. – М., 2001. – 240 с.
2. Громова О.Е., Соломатина Г.Н. Логопедическое обследование детей 2-4 лет: методическое пособие. – М., 2005. – 128 с.
3. Довідник учителя-логопеда / Авт.-упор. Лупінович С.М. – Тернопіль: Мандрівець, 2008. – 112 с.
4. Ефименкова Л.Н. Формирование речи у дошкольников. – М.: Просвещение, 1985.
5. Жукова Н.С., Мастюкова Е.М., Филочева Т.Б. Преодоление общего недоразвития речи у дошкольников. – М.: «Просвещение», 1990.
6. Игры в логопедической работе / Под ред. В.И. Селиверстова. – К.: Радянська школа, 1985.

7. Игры в логопедической работе / ФЙПод ред. В.И. Селиверстова. – М.: Провещение. – 1987.
8. Каше Г.А. Подготовка к школе детей с недостатками речи. – М.: «Просвещение»,1985.
9. Логопедия: учебник для студ. дефектол. фак. пед. высш. учеб. заведений / Под ред. Л.С. Волковой. – 5-е изд., перераб. и доп. – М.: ВЛАДОС, 2007. – 703 с.
10. Логопедія: підручник / За ред. М.К. Шеремет. – К.: Видавничий Дім "Слово", 2010. – 376 с.
11. Методы обследования речи детей: пособие по диагностике речевых нарушений / Под общ. ред. Г.В.Чиркиной. – 4-е изд., доп. – М., 2005. – 240 с.
12. Миронова С.А.. Развитие речи дошкольников на логопедических занятиях. – М.:«Просвещение»,1991.
13. Поваляева М.А. Полный справочник: настольная книга логопеда / М.А. Поваляева. – М., 2010. – 603 с.
14. Правдина О. В. Логопедия. Учеб. пособие для студентов дефектолог. фак-тов пед. ин-тов. Изд. 2-е, доп. и перераб. М., "Просвещение", 1973. - 72 с.
15. Трофименко Л. І. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку із ЗНМ: програмно-методичний комплекс / За ред. Є.Ф. Соботович. – К., 2007. – 120 с.
16. Филичева Т.Б., Туманова Т.В. Дети с фонетико-фонематическим недоразвитием. Воспитание и обучение. Учебно-методическое пособие. – М.: «Издательство ГНОМ и Д», 2000 – 80 с.
17. Филичева Т.Б., Чевелева Н.А. Логопедическая работа в специальном детском саду. – М.: «Просвещение»,1987.
18. Фомичева М. Ф. Воспитание у детей правильного произношения. – М.: Провещение, 1989.
19. Чевелева Н.А. Исправление речи у заикающихся школьников. – М.: Просвящение, 1996. – 96 с.
20. Швайко Г.С. Игры и игровые упражнения для развития речи. – М.: «Просвещение»,1983.
21. Шеремет М.К., Пахомова Н.Г. Формування мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку з дизартрією до навчання у школі: навчально-методичний посібник. – К., 2009. – 137 с.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразок оформлення титульної сторінки

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Документація

**виробничої (переддипломної) педагогічної практики
в логопедичних групах спеціального дошкільного навчального закладу**

студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Курсу, групи _____
Спеціальність 6.010105 – «Корекційна освіта. Логопедія»

2014-2015 навчальний рік

Зразок оформлення щоденника

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Щоденник виробничої (переддипломної) педагогічної практики

Студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Курсу, групи _____

Спеціальність 6.010105 – «Корекційна освіта. Логопедія»

Продовження додатку 3

Виробнича (переддипломна) педагогічна практика проводилась в спеціальному дошкільному навчальному закладі №_____ м. Києва у логопедичній групі _____ з _____ до _____ 2014 року.

Керівник практики _____

Завідувач навчального закладу _____

Вихователь-методист _____

Логопед _____

Вихователь _____

Помічник вихователя _____

Адреса ДНЗ _____

Телефон ДНЗ _____

Список дітей класу

(вказати діагноз дітей з тяжкими порушеннями мовлення)

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

Щоденний план роботи студента-практиканта

Дата	Завдання практики	Спостереження і аналіз освітньо-виховного процесу	Примітка

Примітка. Записи студента-практиканта про всі види діяльності протягом усього періоду проходження практики (плани-конспекти спостережень занять вихователя та логопеда, конспекти проведення студентом навчально-виховних занять, ігор та виховного заходу, участь у режимних моментах, інших заходах навчального закладу, тощо). Щоденники періодично перевіряються вихователем, логопедом та завідувачем.

Після закінчення практики щоденник залишається у студента.

ПЛАН ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ОБСТЕЖЕННЯ ДОШКІЛЬНИКА

Рекомендації щодо написання психолого-педагогічної характеристики дитини

Психолого-педагогічна характеристика дитини - це узагальнення об'єктивних даних, отриманих у ході: психологічної діагностики (тести, опитування, проєктивні методики тощо), безпосереднього спілкування з дитиною, спостереження за нею впродовж певного часу в різних ситуаціях, спілкування з ближнім оточенням дитини, батьками та педагогами.

Написання психолого-педагогічної характеристики здійснюється фахівцем (педагогом, психологом) на запит батьків та педагогів.

При написанні психолого-педагогічної характеристики варто користуватись запропонованою схемою. В характеристиці вказується лише відома інформація в описовій формі без виділення та нумерації пунктів запропонованої схеми.

Важливо узагальнити наявну інформацію і підкреслити слабкі та сильні особливості розвитку дитини, визначити потенційні можливості при оптимальних умовах. Обов'язковим є виділення основних ускладнень розвитку дитини та надання рекомендацій батькам та педагогам.

СХЕМА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ДИТИНИ

1. Загальні відомості про дитину

- Прізвище, ім'я, по-батькові, вік.
- Відомості про родину та особливості сімейного виховання.
- Соціально-економічна характеристика родини.
- Найбільш авторитетні та найулюбленіші для дитини члени родини.
- Члени родини, з якими дитина проводить найбільше часу.
- Стиль сімейного виховання (гіперопіка, гіперпротекція, потурання).
- Стан здоров'я дитини (діагнози, особливості психофізичного розвитку).

2. Інформація про розвиток особистості дитини

- Індивідуальні особливості, які мали прояв ще в ранньому дитинстві.
- Динаміка і характер змін в процесі розвитку особистості дитини.
- Кризові і психотравмуючі ситуації в житті дитини (гострі чи хронічні).

3. Індивідуальні психологічні особливості особистості дитини

- Тип темпераменту, особливості вищої нервової діяльності (загальна активність, темпові характеристики діяльності, співвідношення
  - збудження і гальмування, рухливість-інертність, витривалість, стресостійкість, інтровертованість-екстравертованість, адаптивність та ін.)
- Особливості емоційної сфери (переважаючий настрій, інтенсивність емоційних реакцій).
  - Самооцінка (адекватна-неадекватна, завищена-занижена, впевненість у собі, своїх силах).
  - Особливості характеру: сильні та слабкі сторони характеру.
  - Сфера інтересів (шкільні і позашкільні захоплення та інтереси, наявність, стійкість, стереотипність, адекватність).
  - Ставлення до провідної діяльності (навчання, гри) відповідно віку.
  - Пізнавальна активність. Здібності.
  - Вольові якості (самоконтроль, наполегливість, цілеспрямованість, організованість, дисциплінованість, відповідальність).

Продовження додатку 4

4. Статус і особливості взаєностосунків у дитячому колективі: лідер (офіційний, неофіційний), прийнятий, ізольований, відкинутий; товариський, нетовариський; ініціативний, залежний, агресивний, соціальна компетентність тощо.

5. Рівень розвитку пізнавальних процесів: сформованість та особливості відповідно віку, сприймання, пам'яті, уваги, мислення, уяви, мовлення, інтелектуальні здібності, обізнаність.

6. Складності у вихованні та навчанні дитини

- Характер складностей дитини (навчальні складності, відхилення в поведінці, емоційні проблеми, у чому вони проявляються).

- Аналіз причин ускладнень.

- Прогноз подальшого розвитку дитини.

7. Рекомендований індивідуальний підхід у навчанні та вихованні дитини

- Постановка навчальних і виховних задач у роботі з дитиною.

- Рекомендації педагогам.

- Рекомендації батькам.

Зразок оформлення психолого-педагогічної характеристики

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Прізвище, ім'я, по-батькові

учня/ вихованця, класу/групи, навчального закладу,

року народження

Наприклад:

Сидоренка Івана Петровича,
учня 9 класу Димитрівської ЗОШ,
1996 року народження

Психолого-педагогічна характеристика складена:

_____
(Прізвище, ім'я та по-батькові студента)

Курс _____ група _____

Інститут людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Дата складання _____ 200__ р.

СХЕМА МОВЛЕННЄВОЇ КАРТКИ

МОВЛЕННЄВА КАРТКА

I. Загальні відомості про дитину та сім'ю.

Прізвище, ім'я дитини _____
 Дата народження _____
 Домашня адреса _____
 Який дитячий заклад відвідує дитина _____
 Дата вступу до дитячого закладу _____
 Рідна мова дитини _____
 ім'я та по батькові, дата народження, стан здоров'я, місце роботи і посада батьків:
 Мати: _____
 Батько: _____
 Скарги батьків: _____

II. Анамнестичні дані (психофізичний розвиток).

Хід вагітності і пологів, коли дитина закричала
 Як протікав фізичний розвиток дитини (коли почала сидіти, ходити)
 Як захворювання перенесла

Висновки огляду лікарів:

Невролога _____
 Окуліста _____
 Отоларинголога _____
 Психіатра _____
 Стан моторики дитини: _____
 Стан загальної моторики: _____
 Стан дрібної моторики: _____
 Ведуча рука дитини: _____

Дані мовленнєвого розвитку дитини:

Поява лепету _____ перших слів _____ фразового мовлення
 Чи переривався мовленнєвий розвиток дитини і з якої причини _____
 Темп мовлення: _____
 Загальне звучання мовлення: _____
 Голос: _____
 Дихання: _____

III. Будова артикуляційного апарату.

Зуби	Губи	Язик	Під'язикова		Піднебіння	
			вуздечка	тверде	м'яке	

нормальні, великі, замалі, рідкі, зайві, недостатня кількість, вікова зміна зубів.	нормальні, товсті, вузькі, вкорочені, з розщеплен- ням тісля хейло- пластики		нормальна коротка відсутня	нормальне високе (готичне) низьке вузьке широке наявність розщілини - повна	нормальне вкорочене подвоєне відсутне
Прикус: норма відкритий передній відкритий боковий				часткова - після операції - obturator	

Якісна характеристика стану артикуляційного апарату

- характер м'язового тону (нормальний, в'ялий, надмірно напружений)
- активність
- обсяг руху (повний, неповний)
- точність руху (чи наявний при цьому самоконтроль)
- тривалість (уміння утримувати мовленнєвий орган у потрібному положенні протягом певного відрізка часу)
- темп (нормальний, прискорений, уповільнений)
- переведення з одного руху на інший
- наявність синкінезій, асиметрії рухів
- рухливість м'язів мимічної мускулатури.
- активність жування, ковтання
- наявність слинотечі

ВИСНОВКИ:

IV. Зв'язне мовлення.

1.Бесіда:

Як тебе звати?

Як твоє прізвище?

Скільки тобі років?

Ти дівчинка чи хлопчик?

Як звати маму, тата?

Ким вони працюють?

Ким ти будеш, коли виростеш?

Чи є у тебе братик чи сестричка?

Як їх звати? Скільки їм років?

Які іграшки є у тебе вдома?

2.Розповідь добре знайомої казки.

Де огірок - огірки

солдат - солдати

Що намалював Саша?

Що намалювала Саша?

Поклади олівець в (на __, за __, під __, біля ^ _) коробку (и).

Де жовта? жовте? жовтий? жовті?

2.Словотворення та словозаміна:

а)утворення прикметників від іменників:

сумка із шкіри, вона яка?

стілець з дерева, він який?

склянка із скла, вона яка?

ручка із пластмаси, вона яка?

б)пестливе значення слів:

заєць

Женя

лисиця

вода

стілець

сонце

ялина

в)утворення множини іменників від одиниці:

стіл

рука

вікно

дерево

вухо

око

г)утворення родового відмінку множини:

тарілка

яблуко

діти

горобець

каченя

будинок

стіл

вухо

квіти

3.Відмінювання іменників:

Називний відмінок однини

Хто є у дідуся?

-//-

множини

Хто є у дівчинки?

Родовий відмінником з прийм. "у", "без", "від" У кого на голові є роги?

Хто без ріг?

Без копит?

Хто від кого тікає?

Давальний відмінок однини

Що кому?

-//-

множини

Орудний відмінок однини

Хто чим живиться?

-//-

множини

Орудний відмінок з прийменниками з", "за"

Хто з ким грається?

Хто за ким стоїть?

Місцевий відмінок

На кому густе хутро?

На чиему тулубі є пір'я?

4.Узгодження іменника з числівником.

- Порахуй, скільки у дівчинки кошенят? Цуценят? Курчат?

5.Узгодження іменника з прикметником.

Які кошенята за кольором?

Яке кошеня ти б узяв собі?

Якому кошеняті ти б дав молока першому?

6. Вживання прийменників

Де ручка?

Куди поклала?

(в вазу, в коробку, на підлогу, під зошит, на стіл, за книжку, біля зошита).

Звідки взяла?

(з вази, з коробки, зі столу, з підлоги, з-за книжки, з-під зошита).

7. Складання речення за малюнком (поширення речення, скорочення).

Висновки про стан граматичної будови мови (словозміна, словотвір та структура речення): _____

V1. Обстеження звуковимови

Звуки	Вимова звуку ізольована	Самостійна вимова	Відображена вимова	Характер дефекту
с				
сь				
з				
зь			-	
ц				
ць				
ш				
ж				
ч				
дз, дзь				
дж				
л				
ль				
р				
рь				
к, г				
х, г				
в, ф				
п, б				
д, т				

Висновки про стан звуковимови: _____

VII. Обстеження фонематичних процесів

1. Фонематичне сприймання.

Впізнати предмет (слова-пароніми)

оси-коси

коза-коса

коси-кози

зуб-суп

мишка-миска

лак-рак

білка-гілка

кріт-кріт

Сприйняти звук серед звуків

[у]: а, у, о, и, у

[н]: б, т, н, п, н

[с]: ц, с, з, ш, с, ц

[л]: л, в, л, й, р, л

[р]: р, л, р, р, й, в

на тілі слів

[с], просо, сом, ніс, ніж

[ц], цукерки, сумка, посуд, яйце, галка

[р], рибалка, Листя, порошок, повидло

Повторити ряд складів:

Па - ба - да	Ла-ля	Ша-жа	Да - та - да
Ма - ба - ка	Ра-ла	Ша-са	Хо - го - хо
Да - ба - та	Ра - ря	Со - шо	Ба - бо - бу - ба

Сприйняти вірно вимовлене слово:

подушка, потушка, подужча, одушка, подушк

2. Фонематичні уявлення

Розкласти малюнки на дві купки.

р-л

с-ш

ц-ч

б-п

...

3. Звуковий та складовий аналіз слова

Визначити у слові	Перший звук	Останній	Послідовність	Голосні	Склади
-------------------	-------------	----------	---------------	---------	--------

око					
мак					
сом					
зуби					
хмара					
літаки					

Знайти спільний звук у виголошених словах:

сир, корова, трава, вітер
лопатка, поле, клей, пенал
серветка, сум, посередині, весна
кішка, шафа, куліш, каша

4.Звуковий та складовий синтез слова

із поданих звуків скласти слово:

л, е, в
м, о, р, е
с, т, і, л

із складів скласти слово:

л1, то
са, док
шко, ляр
ма, ши, на
ве, ле, тень

Висновки про стан сформованості фонематичних процесів: _____

VIII. Висновок практиканта щодо мовленнєвого порушення _____

Картка складена: _____

(Прізвище, ім'я та по-батькові студента)

Курс _____ група _____

Інститут людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Дата складання _____ 200__р.

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЛОГОПЕДИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

ЛОГОПЕДИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема: _____

Мета: _____

Обладнання: _____

Хід заняття:

1. Вступна частина: _____

2. Основна частина: _____

3. Заключна частина: _____

Логопедичне заняття складене:

_____
(Прізвище, ім'я та по-батькові студента)

Курс _____ група _____

Інститут людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Дата складання _____ 200__ р.

Примітка: тема заняття визначається відповідно до календарного та тематичного планування логопедичної роботи освітнього закладу на 2014-2015 н.р. Зміст та структура попередньо узгоджується та затверджується логопедом спеціального дошкільного навчального закладу.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

П.І.П. студента _____

курс, група _____

напрямок підготовки _____

ДНЗ, група _____

період проходження практики _____

керівник від кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти _____

1. Матеріальні, психолого-педагогічні умови проходження практики:
  - матеріальні умови життєдіяльності групи, дошкільної установи;
  - партнерська взаємодія студента-практиканта з вихователем, помічником вихователя, логопедом, керівником спеціального дошкільного навчального закладу, керівником педагогічної практики;
    - сприяння педагогічного колективу спеціального дошкільного навчального закладу виконанню завдань практики.
2. Виконання завдань психолого-педагогічного і логопедичного дослідження:
  - результати вивчення психолого-педагогічних особливостей розвитку дитини дошкільного віку;
  - результати логопедичного обстеження мовлення дитини з важкими порушеннями мовлення.
3. Особливості організації навчально-виховної і корекційно-розвивальної роботи з дітьми з важкими порушеннями мовлення в спеціальному дошкільному навчальному закладі (характеристика організації видів діяльності):
  - за якою програмою навчаються діти з важкими порушеннями мовлення в логопедичних групах;
  - відповідність розвивального середовища групи і спеціального дошкільного навчального закладу з особливими потребами дитини;
  - розподіл обов'язків між вихователем і логопедом;
  - аналіз міждисциплінарної взаємодії різних фахівців, які опікуються розвитком, навчанням і вихованням дітей з важкими порушеннями мовлення;
  - аналіз змісту і форм взаємодії спеціального дошкільного навчального закладу з родинами дошкільнят з важкими порушеннями мовлення.
4. Аналіз результатів організаційно-педагогічної роботи:
  - виконання освітньо-виховних і корекційно-розвивальних завдань;
  - організація дитячого колективу;
  - володіння прийомами зосередження уваги дітей, заохочення, підтримання інтересу протягом спільної діяльності;
  - рівень засвоєння знань з діагностики та корекції мовлення дітей дошкільного віку.

5. Організаційно-методична робота:

- участь у заходах за річним планом спеціального дошкільного навчального закладу;

- отримання консультацій, методичної допомоги (від керівника педагогічної практики, від кафедри, педагогів спеціального дошкільного навчального закладу) і з яких питань.

6. Особисті пропозиції і побажання щодо удосконалення організації виробничої (переддипломної) педагогічної практики.